

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

2019/2028(BUD)

6.9.2019

ATZINUMS

Sniegusi Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja

Budžeta komitejai

par Eiropas Savienības 2020. finanšu gada vispārējā budžeta projektu
(2019/2028(BUD))

Atzinuma sagatavotājs: *Paolo De Castro*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Lauksaimniecības un lauku attīstības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Budžeta komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus:

1. pieņem zināšanai, ka Komisija 2020. gada budžeta projektā 2. izdevumu kategorijai ierosina 59 994,9 miljonus EUR saistībās un 58 014,3 miljonus EUR maksājumos, no šiem līdzekļiem nedaudz palielinot Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda apropriācijas, kuras salīdzinājumā ar 2019. gada budžetu tagad sasniedz 43 531,8 miljonus EUR saistību apropriācijās (+0,8 %) un 43 501,7 miljonus EUR (+0,9 %) maksājumu apropriācijās; pauž dziļu nožēlu par to, ka Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) apropriācijas salīdzinājumā ar 2019. gada budžetu ir samazinātas līdz 14 708,7 miljoniem EUR (-0,1 %) saistību apropriācijās un 13 141,2 miljoniem EUR (-0,1 %) maksājumu apropriācijās — galvenokārt saistībā ar ELFLA stagnāciju nominālā izteiksmē un ievērojamu atbalsta izdevumu samazināšanu;
2. prasa, lai visi Savienības budžeta ieņēmumi, kas gūti no piešķirtajiem ieņēmumiem vai atmaksājumiem saistībā ar iepriekšējos gados notikušiem pārkāpumiem lauksaimniecības jomā, paliktu 2. izdevumu kategorijā;
3. prasa, lai tiktu pārtraukta līdzekļu samazināšana lauksaimniecības budžetā, jo īpaši ņemot vērā to, ka lauksaimniecības nozari bieži skar krīzes, kuru risināšanai ir jāpiešķir budžeta līdzekļi;
4. norāda, ka 2020. budžeta gads ir pēdējais pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas darbības gads, un tādēļ uzsver, ka ir svarīgi sagatavoties un sekmīgi pielāgoties jaunajam finanšu periodam, kurā jānodrošina taisnīgs dzīves līmenis lauksaimniekiem;
5. pauž dziļas bažas par ietekmi uz budžetu bezlīguma *Brexit* gadījumā un, tā kā lauksaimniekiem ir laikus jāplāno sava darbība, stingri iebilst pret jebkādu neparedzētu kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) piešķirumu samazināšanu 2020. gadā gadījumā, ja starp Savienību un Apvienoto Karalisti vienošanās nebūs panākta;
6. uzsver, ka Savienības budžetam ir jāatbilst 2015. gada decembrī Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemtā Parīzes nolīguma mērķiem;
7. pauž nožēlu par Komisijas ierosināto apropriāciju samazinājumu ražotāju organizācijām augļu un dārzeņu nozarē (-14,6 miljoni EUR), kas varētu negatīvi ietekmēt to pieaugošo ieguldījumu, kura mērķis ir līdzsvarot iespējas panākt sev izdevīgākus nosacījumus pārtikas piegādes ķēdē, jo tieši skar lauksaimniekus; šajā sakarībā uzskata, ka Komisijai būtu jānodrošina, ka maksājumi šai nozarei netiks samazināti; pauž nožēlu par to, ka nav apropriāciju mājputnu gaļas nozarei, un ierosina piešķirt līdzekļus pozīcijā “Citi pasākumi attiecībā uz cūkgaļu, mājputnu gaļu, olām, biškopību un citiem dzīvnieku izcelsmes produktiem” mājputnu gaļas nozares atbalstam, jo tā cieš no negodīgas tirdzniecības ar Ukrainu radītiem traucējumiem;
8. pauž nožēlu par to, ka nav nodrošināta kompensācija saistībā ar Komisijas ierosināto

apropriāciju samazinājumu augļu un dārzeņu ražotājiem Savienībā, jo šī nozare saskaras ar nopietnu krīzi saistībā ar fitofāgiem vai patoloģiskiem aģentiem, piemēram, tristēzas vīrusu apelsīniem, *mal secco* citroniem, *tuta absoluta* tomātiem un *xylella fastidiosa* olīvkokiem; tādēļ prasa, lai, neraugoties uz apropiāciju samazinājumiem, tiktu paredzēts citrusaugu finansēšanas plāns, kas palīdzētu segt izmaksas esošo citrusaugu un olīvu audžu atjaunošanai ar izturīgākām tādu pašu augu šķirnēm un ļautu reāli atjaunot šo nozari;

9. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu piešķirt 50 miljonus EUR pozīcijā “Citi pasākumi attiecībā uz liellopu un teļa gaļu”, lai atbalstītu liellopu gaļas nozari Īrijā, ja rastos tirgus grūtības saistībā ar Apvienotās Karalistes iespējamo izstāšanos no Savienības; uzsver, ka Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības arī būtiski negatīvi ietekmēs vairākas lauksaimniecības nozares Savienībā; aicina Komisiju ierosināt atbalsta plānu, kura pamatā ir pienācīgs ietekmes novērtējums attiecībā uz katru nozari un katru dalībvalsti, visām Savienības lauksaimniecības nozarēm, kuras varētu ietekmēt Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības, un minēto plānu uz skartajām dalībvalstīm attiecināt atkarībā no šīs ietekmes apmēra; uzskata, ka, lai šis plāns būtu efektīvs, tajā ir jāiekļauj strukturāli pasākumi, kuru mērķis ir stiprināt minēto nozaru organizāciju un veicināt tirdzniecības plūsmu dažādošanu;
10. uzskata, ka tirdzniecības nolīgums starp Savienību un *Mercosur* radīs papildu spriedzi minētajām lauksaimniecības nozarēm, un tādēļ aicina Komisiju līdz 2019. gada beigām sīki izklāstīt 2019. gada 28. jūnijā paziņotā 1 miljarda EUR lielā Savienības atbalsta plāna saturu, kura mērķis ir nodrošināt jutīgām Savienības lauksaimniecības nozarēm iespēju tikt galā ar šā tirdzniecības nolīguma iespējamo negatīvo ietekmi, ja to ratificēs;
11. uzsver budžeta nespēju atbalstīt jutīgas nozares, vienlaikus tās atverot turpmākai konkurencei un pakļaujot tirgus nestabilitātes riskam, jo īpaši ar divpusējiem brīvās tirdzniecības nolīgumiem; turklāt norāda uz Savienības budžeta tradicionālo pašu resursu samazināšanos ilgtermiņā, ko jo īpaši izraisa muitas nodokļu samazinājums brīvās tirdzniecības nolīgumu dēļ;
12. pieņem zināšanai Komisijas priekšlikumu atbalstīt lauksaimniekus ar finansiālā atbalsta paketi līdz 1 miljardam EUR, ja Savienības tirdzniecības nolīgums ar *Mercosur* radītu tirgus traucējumus; uzstāj, ka šie līdzekļi nebūtu jāiegūst no jau esošām lauksaimniecības budžeta pozīcijām;
13. pauž bažas par pašreizējo krīzi cukura nozarē pēc kvotu sistēmas atcelšanas un neseno paziņojumu par astoņu rūpnīcu slēgšanu Savienībā; pauž nožēlu par to, ka nav piešķirti līdzekļi šīs nozares atbalstam; uzskata, ka tad, ja publiskās iestādes neiejaucas, ir jāļauj privātā sektora dalībniekiem brīvprātīgi uzsākt privātas iniciatīvas ražošanas regulēšanai; šajā sakarībā ierosina, lai Komisija saistībā ar jauno ražošanas sezonu izvērtētu iespēju īstenot budžeta ziņā neitrālus pasākumus, kas ir pieejami saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013¹ 222. pantu un kas ļauj lauksaimniekiem, to organizācijām un atzītām starpnozaru organizācijām slēgt koplīgumus, lai saskaņoti izņemtu no tirgus ražojumus, glabātu tos vai samazinātu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.).

ražošanu;

14. atzinīgi vērtē Komisijas ierosināto finansējuma palielināšanu veicināšanas pasākumiem, kas liecina par iepriekšējā reformā veikto uzlabojumu efektivitāti; uzskata, ka Komisijai būtu jāturpina veicināšanas kampaņu pastiprināšana, lai atvērtu jaunus tirgus kvalitatīviem produktiem, jo veicināšanas pasākumiem ir izšķiroša nozīme Savienības eksporta daļas paplašināšanā tirgos visā pasaulē;
15. pauž nožēlu par to, ka lauksaimniekiem netiek sniegts atbalsts pasākumiem, jo īpaši piena un piena produktu nozarē, kas saskaras ar pastāvīgām tirgus grūtībām importa aizlieguma dēļ, ko Krievija noteikusi attiecībā uz vairākiem Savienības lauksaimniecības produktiem (“Krievijas noteiktais embargo”);
16. atgādina, ka pēdējos piecos gados Savienības lauksaimniecības nozares cieš no Krievijas noteiktā embargo sekām; uzsver, ka jebkāda papildu ietekme uz lauksaimniecības produktu tirdzniecības plūsmām, kas saistītas ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības, var radīt turpmākus tirgus traucējumus, un prasa vajadzības gadījumā piešķirt papildu apropriācijas ārkārtas pasākumiem;
17. uzskata, ka Savienība var dot būtisku ieguldījumu veselīgu ēšanas paradumu veicināšanā, jo īpaši bērnu vidū, un tādēļ uzskata, ka ir svarīgi pilnībā izlietot maksimālos apjomus, kas paredzēti Savienības skolu apgādes programmām, kā arī pašreizējā regulējumā izstrādāt ilgtspējīgam patēriņam paredzētas papildu shēmas; tādēļ aicina dalībvalstis pilnveidot savas valsts programmas, lai nodrošinātu maksimāli pieejamo piešķirumu (250 miljoni EUR) pilnīgu izlietojumu, veidojot mazāk birokrātiskas programmas;
18. atzinīgi vērtē lielāku atbalstu pētniecībai un inovācijai, kas paredzēta nekaitīgas un augstas kvalitātes pārtikas piegādei un pārtikas nodrošinājumam; uzsver, ka ir svarīgi, lai līdzekļi, kas paredzēti pētniecībai lauksaimniecības pārtikas produktu nozarē, īpaši no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” budžeta, paliktu pilnībā pieejami šim nolūkam, lai stimulētu inovāciju un viedus risinājumus, jo īpaši ar agroekoloģiskiem pētījumiem un visas agroekosistēmas pieeju, lauksaimniecības un lauku attīstības nozarē; uzsver to, ka ir svarīga rezultātu praktiska piemērojamība lauku saimniecību līmenī, un uzsver lauksaimniecības papildināšanas pakalpojumu nozīmi; uzsver, ka pētniecības politikā būtu jā saglabā saskaņotība ar vides, klimata, bioloģiskās daudzveidības, veselības un labklājības politikas mērķiem, kā arī jāstimulē un jāatbalsta iniciatīvas, kas pielāgotas bez apjomradītiem ietaupījumiem strādājošu mazo lauku saimniecību vajadzībām, lai tās varētu gūt labumu no jaunajām tehnoloģijām; uzsver nepieciešamību uzlabot saikni starp pētniecību un praksi, iesaistot primāros ražotājus un izplatot zināšanas un paraugpraksi;
19. aicina Komisiju sniegt pietiekamu finansiālo atbalstu turpmākai viedu un inovatīvu risinājumu ieviešanai lauksaimniecības nozarē, ņemot vērā to radītos pierādītos ieguvumus videi un nepieciešamību nodrošināt lielāku lauksaimniecības efektivitāti; uzskata, ka būtu jāturpina analizēt un veicināt precīzo lauksaimniecību un digitalizācijas izmantošanu;
20. ņemot vērā to, ka Savienība joprojām ir neaizsargāta pret dzīvnieku un augu slimību uzliesmojumiem, pauž nožēlu par to, ka fonda ārkārtas pasākumiem dzīvnieku un augu

veselības jomā apropriācijas ir samazinātas par 60 %;

21. ar nopietnām bažām norāda uz Āfrikas cūku mēra izplatīšanās smago ietekmi vairākās dalībvalstīs un kopš 2019. gada sākuma reģistrēto uzliesmojumu lielo skaitu; pauž bažas par to, ka ir skartas lielās cūku audzēšanas saimniecības un tajās ir izbrāķēti desmitiem tūkstoši dzīvnieku; tādēļ pauž nožēlu par piešķirumu trūkumu Āfrikas cūku mēra profilaksei un apkarošanai, uzsverot, ka Savienības 2019. gada budžetā šim mērķim ir piešķirti 28 miljoni EUR; uzsver, ka vismaz līdzīgs piešķirums būtu jāiekļauj Savienības 2020. gada budžetā; pieņem zināšanai, ka trešās valstis ir veikušas ieguldījumus pētījumos, lai izstrādātu vakcīnu pret Āfrikas cūku mēri; uzskata, ka Savienībai būtu jāiegulda līdzekļi tādas vakcīnas pētniecībā un izstrādē, kas pēc iespējas īsākā laikā palīdzētu izskaust Āfrikas cūku mēra izplatību un sastopamību;
22. mudina dalībvalstis palielināt atbalstu, kas paredzēts gados jauniem lauksaimniekiem darbības uzsākšanai, tādējādi ievērojot mērķi sniegt labāku ieguldījumu lauksaimnieku paaudžu nomaiņā Savienībā;
23. uzsver lauku attīstības saistību un ieguldījumu agrovides pasākumos un plašākā lauku ekonomikā nozīmi, jo īpaši to iniciatīvu nozīmi, kas paredzētas tieši gados jauniem lauksaimniekiem un viņu atbalstam;
24. atzinīgi vērtē tādu jaunu izmēģinājuma projektu finansēšanu, kuri ir būtiski pārdomām par KLP nākotni, proti, projektu, kuru mērķis ir izstrādāt lauksaimniekiem integrētas augu aizsardzības instrumentus, veicināt viedus ciematus un izveidot darbības programmu lopkopības nozarē;
25. prasa, lai *POSEI* programmām paredzētās apropriācijas tiktu saglabātas maksimālā līmenī, kā paredzēts Savienības tiesību aktos, uzsverot šo programmu nozīmīgumu lauksaimniecības produktu ražotāju izturētspējai, un īpaši uzsver to tālāko reģionu nestabilo ekonomisko situāciju, kurus joprojām smagi ietekmē krīze.

**INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU
ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ**

Pieņemšanas datums	4.9.2019
Galīgais balsojums	+: 39 -: 5 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Mazaly Aguilar, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Matt Carthy, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Juozas Olekas, Sheila Ritchie, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Atidzhe Alieva-Veli, Franc Bogovič, Lena Düpont, Estrella Dura Ferrandis, Ivo Hristov, Jan Huitema, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Daniela Rondinelli, Christine Schneider, Marc Tarabella, Irène Tolleret

**ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA**

39	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Anthea McIntyre, Veronika Vrecionová
GUE/NGL	Matt Carthy, Luke Ming Flanagan
ID	Mara Bizzotto, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin
NI	Diane Dodds, Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Franc Bogovič, Daniel Buda, Herbert Dorfmann, Lena Düpont, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller, Sheila Ritchie
S&D	Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Paolo De Castro, Estrella Dura Ferrandis, Ivo Hristov, Juozas Olekas, Marc Tarabella

5	-
Verts/ALE	Benoît Biteau, Martin Häusling, Tilly Metz, Bronis Ropė, Sarah Wiener

1	0
ID	Ivan David

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:

+ : par

- : pret

0 : atturas